

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 24 січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Адміністративне право України
Викладач (-і)	Петровська Ірина Ігорівна
Контактний телефон викладача	+38 (0342) 596134
Е-mail викладача	iryna.petrovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/3f40cff15a6c217ee1ec
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kkmtap.pnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>модулів</u>:</p> <p>1. Загальна частина адміністративного права. Основні адміністративно-правові категорії. Складові предмети адміністративно-правового регулювання.</p> <p>2. Особлива та спеціальна частини адміністративного права.</p> <p>На сучасному етапі розвитку суспільства адміністративне право України є однією з провідних галузей українського публічного права, нормами якого регулюються суспільні відносини здебільшого управлінського характеру, що складаються переважно у сфері публічного адміністрування в процесі функціонування державної влади, а також управління на місцевому рівні (муніципального), під час здійснення внутрішньо-організаційної управлінської діяльності інших державних формувань, організації роботи публічних осіб; проходження публічної служби, притягнення до адміністративної відповідальності та надання адміністративних послуг.</p> <p>Адміністративне право є також однією з фундаментальних юридичних дисциплін, яка передбачає вивчення значного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, великого масиву нормативно-правових актів, що містять адміністративно-правові норми і визначають правовий статус різних суб'єктів управління, а також широкого діапазону суспільних</p>	

відносин управлінського характеру з урахуванням їх різнобічного адміністративно-правового регулювання.

Основними джерелами цієї галузі виступають Конституція України, Закони: «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації», «Про державну службу», «Про запобігання корупції», «Про адміністративні послуги», «Про адміністративну процедуру», «Про звернення громадян», «Про місцеве самоврядування в Україні» ряд інших законів (в тому числі кодифікованих) і підзаконних актів.

Адміністративне право пов'язане з управлінською діяльністю (адмініструванням), яка є предметом вивчення адміністративного права, публічно-правовими відносинами, тому норми, які регулюють адміністративне провадження у сфері управління, за зверненням громадян, про застосування заходів адміністративного примусу, про притягнення до адміністративної відповідальності та проваджень у сфері управління, звернення громадян, надання адміністративних послуг (реєстраційних, дозвільних), адміністративного судочинства, публічного контролю та інших адміністративно-правових інститутів, які в своїй сукупності утворюють окрему галузь права в правовій системі за принципами і умовами галузевого поділу на загальну, особливу та спеціальну частини.

Даний навчальний курс має велике значення для підготовки фахівців юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи та навички аналізу та застосування нормативно-правових діяльності, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань щодо механізму прийняття рішень органами державної влади та місцевого самоврядування.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Адміністративне право України» є систематизоване вивчення порядку та особливостей здійснення правових засад суб'єктів публічно-управлінської діяльності в Україні, змін та проблемних питань розвитку адміністративно-правових відносин.

Основними цілями вивчення дисципліни «Адміністративне право України» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм адміністративного законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації адміністративної правосуб'єктності учасників публічних правовідносин, правильного застосування адміністративно-правових норм .

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної та розуміння професійної діяльності.

Здатність спілкуватись державною мовою як усно так і письмово.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність працювати в команді Фахові компетентності: Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрини національного права, а

також змісту правових інститутів адміністративного права.

Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання: Здійснювати аналіз суспільних процесів в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології та бази даних.

Демонструвати необхідні знання і розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм адміністративного права.

Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	50
семінарські заняття / практичні / лабораторні	72
самостійна робота	238

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2; 3	081 Право	1; 2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. занят.	сам. роб.
Модуль 1. Загальна частина адміністративного права. Основні адміністративно-правові категорії. Складові предмету адміністративно-правового регулювання.			
Тема 1. Поняття та основні категорії адміністративного права	2	2	12

Тема 2. Публічне адміністрування в системі адміністративно-правового регулювання. Види, форми та методи публічного адміністрування	6	6	12
Тема 3. Адміністративно-правові норми і відносини	2	4	12
Тема 4. Суб'єкти адміністративного права	6	4	12
Тема 5. Забезпечення законності та дотримання дисципліни в публічному адмініструванні. Адміністративно-правові режими	2	4	12
Тема 6. Поняття та види публічної служби в Україні	4	4	12
Тема 7. Поняття та зміст адміністративної процедури	4	2	10
Тема 8. Адміністративна відповідальність та провадження про адміністративні проступки	6	6	12
Всього за 1 курс	32	32	94
Модуль 2. Особлива та спеціальна частини адміністративного права.			
Тема 8. Адміністративна відповідальність та провадження про адміністративні проступки	2	6	10
Тема 9. Поняття, види та процедура надання адміністративних послуг	2	4	10
Тема 10. Міжнародні стандарти надання адміністративних послуг та вдосконалення системи надання їх в Україні	-	2	10
Тема 11. Правові засади публічного адміністрування в сфері економіки (основи економічного права)	2	4	10
Тема 12. Публічне адміністрування будівництва, житлово-комунального господарства та комунікацій (основи інфраструктурного права)	2	4	10
Тема 13. Публічне екологічне адміністрування	2	2	12
Тема 14. Публічне адміністрування фінансів	-	2	12
Тема 15. Публічне адміністрування зовнішньоекономічної діяльності, митної справи, закордонних справ (основи дипломатичного та митного права)	-	2	12
Тема 16. Публічне адміністрування оборони (основи права національної безпеки)	-	2	12
Тема 17. Публічне адміністрування національної безпеки, забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях (основи права національної безпеки)	2	4	12
Тема 18. Публічне адміністрування внутрішніх	2	2	10

справ				
Тема 19. Публічне адміністрування юстиції та антикорупційної діяльності		2	2	12
Тема 20. Організація публічного адміністрування в інформаційній сфері (основи інформаційного права)		2	4	12
Всього за 2 курс		18	40	144
Всього:		50	72	238
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (надалі – Положення) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BE%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA-%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2-%D1%83-%D0%9D%D0%9D%D0%AE%D0%86.pdf			
Вимоги до письмових робіт	Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи (до 20 балів), письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента) Письмові роботи можуть виконуватись: - під час практичних занять (оцінка виставляється у графу практичного заняття), - написання курсової роботи чи дипломної роботи (вимоги уніфіковані та розміщені на сайті інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2020/02/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%B8-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82.pdf) - виконання індивідуальних завдань для додаткових балів.			

Індивідуальні завдання оцінюються до 5 балів. Форми: реферат (есе), інформаційне повідомлення, характеристика нормативно-правового акту. Оформлення індивідуальної роботи оцінюється від 1 до 3-х балів;

Захист роботи оцінюється в 1 або 2 бали.

Отже максимальна кількість балів (оформлення та захист) – 5 балів.

Індивідуальне завдання є комплексним, логічним, аналітичним дослідженням окремого питання, яке студент пише самостійно.

Реферат оформляється обсягом від 6 до 10 сторінок, **есе** обсягом до 5 сторінок. Зазначаються структурні частини: вступ, план, основний текст (зміст питань), висновки, список використаних джерел. Реферати (есе) пишуть на основі обраних з переліку тем індивідуальних завдань, які оновлюються щороку та розміщені на кафедрі і кафедральному сайті

<https://kkmtap.pnu.edu.ua/%d0%bf%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bb%d1%96%d0%ba-%d1%96%d0%bd%d0%b4%d0%b8%d0%b2%d1%96%d0%b4%d1%83%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b8%d1%85-%d0%b7%d0%b0%d0%b2%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d1%8c/>

Інформаційне повідомлення повинно містити опис конкретної події, яка мала місце в суспільно-політичному житті країни (на зразок новин по телебаченню). Подію студент вибирає самостійно. Основна вимога: щоб подія стосувалась адміністративно-правових відносин в країні чи світі.

Повідомлення оформляється у письмовій формі (до 3-х листків А4) та озвучується на семінарському занятті (основні вимоги: актуальність та достовірність інформації, яка подається, змістовність та логічність викладу). Підготовлені матеріали подаються викладачу.

Оформлення, актуальність, достовірність оцінюються викладачем від 1 до 3-х балів. Виступ студента з повідомленням від 1 до 2-х балів.

Отже максимальна кількість балів (оформлення та виступ) – 5 балів.

Характеристика нормативно-правового акту полягає в описі даного документа, а саме зазначенні:

- дати прийняття та вступу в силу,
- дії нормативного акта,
- місця документа за юридичною силою серед інших нормативно-правових актів,
- кількості статей, розділів,
- розкриття його змісту,
- оновлень (якщо є), нових редакцій,
- практики правозастосування,

	<p>- спірних положень (потреби в оновленні). <u>Нормативно-правовий акт студент обирає самостійно</u></p>
Семінарські заняття	<p>Оцінюються у за 4 рівневою шкалою (від 2 до 5). Сума отриманих оцінок за практичні завдання та самостійну роботу (крім оцінки «2») ділиться на загальну кількість оцінок та множиться на коефіцієнт 5 – це бали за практичні заняття та самостійну роботу студентів (максимум 25 балів у кожному із семестрів). Детальніше оцінювання описано у Положенні</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Відсутність пропусків занять, написання письмової модульної контрольної роботи. Наявність підсумкової оцінки (в балах) за практичні заняття, самостійну роботу, контрольну роботу, індивідуальні завдання (максимум 50 балів).</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: екзамен 2 та 3 семестри навчання (максимум 50 балів) Форма здачі: письмова – за умов стаціонарного навчання тестові завдання – за умов дистанційного навчання. Структура білета: При письмовій формі - за кожне завдання виставляється відповідна кількість балів, яка зазначена в білеті, якщо відповідь на питання неповна – проставляється відповідна частина балів із зазначеної. При тестовому контролі знань в системі дистанційного навчання правильна відповідь на тестове завдання передбачає відповідні бали, які зараховуються студенту автоматично.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> очікується, що при написанні письмових робіт студенти мають проявити творче та аналітичне мислення, вміння аналізу суспільних процесів в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання, вміння проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел із відповідними посиланнями на використані джерела для запобігання плагіату.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Загалом, всі студентимають відвідувати лекції і практичні заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що</p>	

перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення)

8. Рекомендована література

1. Петровська І. І. Адміністративне право України: Хрестоматія. Івано-Франківськ : репозитарій ПНУ, 2023. 28 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/18717>

2. Петровська І. І. Хрестоматія з адміністративного права України для ЄДКІ. Івано-Франківськ : репозитарій ПНУ, 2023. 183 с. URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/simple-search?location=%2F&query=%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0+%D0%A5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%96%D1%8F+%D0%B7+%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0&rpp=10&sort_by=score&order=desc

3. Адміністративне право України : підручник / В. В. Середя, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.

4. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.

5. Портал Дія. URL: <https://diia.gov.ua/>

6. Перелік (схема координації, каталог) діючих центральних органів виконавчої влади України:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#n38>

- Сайт КМУ. URL: <https://www.kmu.gov.ua/catalog>

7. Bovaird T. Public Management and Governance / Tony Bovaird, Elke Loffer (eds). London : Taylor&Francis Group, 2003. 255 p.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних розробках:

1. Петровська І.І. Адміністративне право України: методичні вказівки для практичних занять (*студентів денної форми навчання*). Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024.

Розміщено на сайті кафедри:

<https://kkmtap.pnu.edu.ua/%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82-%d1%80%d0%be%d0%b1-%d0%b1%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80/>

2. Петровська І.І. Адміністративне право України: методичні вказівки для самостійної роботи (*студентів денної форми навчання*). Івано-

Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024.

Розміщено на сайті кафедри:

<https://kkmtap.pnu.edu.ua/%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d1%81%d0%b0%d0%bc-%d1%80%d0%be%d0%b1-%d0%b1%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80/>

Викладач:

Ірина ПЕТРОВСЬКА

доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника